

УДК 330.338

ВАРТІСНИЙ (ФУНКЦІОНАЛЬНО-ВАРТІСНИЙ) І СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Студ. В.С. Шарпіта, гр. МГЕК-16

Науковий керівник доц. Н.В. Геселева

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета. Розкриття сутності функціонально-вартісного аналізу та стратегічного аналізу, простоти їх застосування, виключення елемента загадковості, пов'язаного з ними.

Завдання. Проведення аналізу застосування функціонально-вартісного та стратегічного аналізу на підприємствах

Об'єкт дослідження. Методологія функціонально-вартісного та стратегічного аналізу.

Методи та засоби дослідження. Теорія інформації, методи аналізу та синтезу та порівняльний аналіз.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Проведений аналіз застосування функціонально-вартісного та стратегічного аналізу на підприємствах на відміну від традиційних фінансових підходів. На основі застосування системного підходу визначено основні етапи функціонально-вартісного та стратегічного аналізу та розроблено пропозиції щодо вдосконалення системи управління маркетингом на підприємствах з використанням функціонально-вартісного аналізу та стратегічного аналізу.

Результати дослідження.

Функціонально-вартісний аналіз (ФВА, Activity Based Costing, ABC) – метод визначення вартості та інших характеристик виробів, послуг і споживачів, що використовують як основи функції та ресурси, задіяні у виробництві, маркетингу, продажу, доставці, технічній підтримці, наданні послуг, обслуговуванні клієнтів, а також забезпечення якості.

Метод ФВА розроблений як "операційно-орієнтована" альтернатива традиційним фінансовим підходам. Зокрема, на відміну від традиційних фінансових підходів метод ФВА:

- надає інформацію у формі, зрозумілій для персоналу підприємства, безпосередньо бере участь у бізнес-процесі;
- розподіляє накладні витрати відповідно до детального прорахунком використання ресурсів, докладним поданням про процеси та їх впливом на собівартість, а не на підставі прямих витрат або обліку повного обсягу продукції, що випускається.

ФВА-метод – один з методів, що дозволяє вказати на можливі шляхи покращення вартісних показників. Мета створення ФВА-моделі для вдосконалення діяльності підприємств – досягти покращень у роботі підприємств за показниками вартості, трудомісткості та продуктивності.

Проведення розрахунків з ФВА-моделі дозволяє отримати великий обсяг ФВА-інформації для прийняття рішення

Основні напрямки використання ФВА-моделі для реорганізації бізнес-процесів – це підвищення продуктивності, зниження вартості, трудомісткості, часу та підвищення якості.

Що стосується зниження вартості, трудомісткості і часу, то з допомогою ФВА-методу можна так реорганізувати діяльність, щоб було досягнуто їх стійке скорочення. В статті наведено ряд певних дій, які покращують якість бізнес-процесів.

Стратегічний аналіз – це механізм зворотного зв'язку в процесах стратегічного менеджменту, оскільки, формулювання стратегій є неможливим без проведення попереднього стратегічного аналізу діяльності підприємства. З іншого боку саме стратегічний аналіз, який здійснюється в процесі реалізації стратегії підприємством, дає можливість внести певні стратегічно-спрямовані зміни в оперативну діяльність підприємства та дасть можливість комплексно оцінити ефективність реалізації стратегії підприємства.

Потреба у розробці методичних положень проведення стратегічного аналізу виникає у зв'язку з тим, що стратегічний менеджмент оперує дуже часто не кількісно вимірюваними, а оціночними показниками та якісними критеріями, що робить його надто складним у процесі практичного застосування, особливо на вітчизняних підприємствах, де фахівці звикли до чіткої методики та до системи кількісно вимірюваних показників.

Складні розрахунково-аналітичні методи і моделі більшою мірою застосовують економісти-аналітики, які повинні мати ґрунтовні знання з таких прикладних дисциплін як бізнес-прогнозування (Business Forecasting), економіка для менеджерів (Managerial Economics), економіка стратегії (Economics of Strategy), економетрика (Econometrics), фінансовий аналіз (Financial Analysis), проектний аналіз (Project Analysis), організація промислового виробництва (Industrial Organization) та ін. Знання усіх цих дисциплін необхідне для сучасного економіста-аналітика, оскільки вони тісно пов'язані зі стратегічним аналізом.

Стратегічний аналіз бізнес процесів (діяльності) підприємства повинен забезпечувати оцінку поточної ефективності та аналіз результатів діяльності.

У сучасних умовах відбувається відхід від класичних методів аналізу результатів, що базуються винятково на бухгалтерському обліку, до ринкових методів, які дають можливість запроваджувати більш жорстку фінансову дисципліну та орієнтуватись підприємству не лише на прибуток від виробничої діяльності як основний критерій ефективності функціонування підприємства, а на максимізацію економічного прибутку та акціонерної вартості підприємства.

Висновки. Критерієм ефективності діяльності промислового підприємства є якість продукції та її конкурентоспроможність на вітчизняному та світовому ринках. Це змушує керівників промислових підприємств шукати і використовувати у своїй діяльності найбільш ефективні механізми та інструменти.

У підсумку можна сказати, що основні методичні положення методів функціонально-вартісного та стратегічного аналізу в умовах ринку не втрачають своєї значущості та доцільності застосування.

Ключові слова. Функціонально-вартісний аналіз, стратегічний аналіз, етапи аналізу, бізнес-процес, прийняття рішень.